

عدد : ۱۵ - ۶۳ (ایکنجی سنه) ۱۰ : صفر ۱۳۱۸
جمعه
: ۲۶ مایس ۱۳۱۶ ۸ حزیران ۱۹۰۰ (ایکنجی جلد)

Journal illustré IRTIKA

ارتقا

ادبیات . فنون عسکریه و بحریه .
ونایع و تجارت و زراعت و صنایع
و معارف و امور نافعه و اکتفا فی فقراندن
ماحت مصور جریده در . هر نوع خصوصیات
ایچون غرضه نیک مدیریت طاهر بک همراهت اولنور

Bureaux: 40, rue de la Sublime Porte,
(Imprimerie Tahir bey) Stamboul.

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

شمعدیلک جمعه کونلری نشر اولنور

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

بودن بشقه سزه ذکر و فکر کړی
ادب و اساتذۀ ادبه حصراً (!) ایسکدن حیا
ایده دیسه لر بوندن بر معنی اکلا به بیلیر میسکر؟
شمرک هیئت اجتماعیه ارسنډمکه مرتبه سنی
تقدیر ایده بیلیر میسکر؟ تشکلات اقوامک
اسانندن خبردار میسکر؟ ترقیات مدنیه
نه به توقف ایدر هیچ اومانزه ایستدیکزی؟
منسین فن و معرفت غریبه «عشرت
بزی عو ایدور» یولسده بوندن ۱۳۰۰
پوقدر سته اقدم شرقدن قویان بر و اوایلای
انسانیتک عکس صمدای حزبنی تکرار
ایدیورلر . بونده کی معنای عمیق ادراک
اقدارنده میسکر؟ نه ایچون ، نه مقصدله
تسویده حائف ایدیورسکر؟ نه فکر و هویتله
عالمده کربورسکر؟ اوقدر غفلتده بولغق مست
لایمقل بولغقه توقف ایدر. وجدانیات اشیا
و حالات مقدسه دره انزه طوقوناماز.

کلامی یوغورور مایۀ تراکتله ،
بو «پارقه سنډوری» ی سز تصور ایلیکتر :
طلولار نگاهه غنی مال استهزا ،
بوتون بزم قابالقردن ایلر استکراه ،
بزم معاشره دوشمش یازیق شوخت سیاه ،
بک اوغلی عالی ایچمه بولیور حق !
فقطه چاره — یلنسن ، یلنسن — ایلر
بوتون تراکت طبیبله خلته عرض هنر :
لوقاظه لوده ، قلوبلرده یوق کی اوملورور ؟
بو «میلیو» لوده اوکا بک بویوک کایر هرثی :
فرانکک هوسیه بوجیت قیلمده بک
پراز یقینلامه غارسونره سلامه طورور !

ع نادر

پیام دورادور

برکیمه الک فمیع وروحترا
بر حقیقت ایچنده ایلکرکن ،
بر حجاب معنی عشق و هووی
یکدی افق سیاه عمرمدن .
یکدی ... اعماق روح نارنده
انکشاف ایتدی بر بهار بیاض ؛
شیمدی هرثی بزم جوارنده
بر بهار بیاض ایدر ایقاط .
بو بهاران ایچنده لکن بی ،
— برخزاندیده قوش ملالیله —
ینه بی حس و فی امل ، مغفور
ایسترم : بر ستمای دیکردن
اوحساب معنی خیالیله ،
ایسترم بر پیام درادور .

سایان نسیم

نادم سردا

بوتون قادغلی یالکیز سنکه سومشدم .
سنکه ایچمه بر شمر اولوردی هر حدم .
تاهم ایدی شتون ایچنده درین
براحتیاج تالیله چیرینیکن ، الک
پوخسته روحه سرپردی زمرنات سکون ؛
اوشمر حسن سخاوی به دایما مفتون
اوکون سنک بک اوقاق بر تالیمکه بولور
ایدقربن ، برامل بر غرام دورادور
بوپ تلاطم آلام ایچنده ، هب مشغوم
براق تنک تقیده چیرینان روح .
سنک نجات حسک مطاف شعرمدی ؛
بولوردی سنده بویوک بر نصیبۀ شادی
بوتون حیاته ساری بر اشتیاق بقا ،
سوزده پیش غرامده انجالی فنا .
بوکون بوتون بو سخاوی ، بوصاف عشقمدن
بزم حیات غلیلمده یاکار قالان
صفیر تلخ ندامت ، صفیر نفرتدر
کیه شغیر شب عشقده بر لب خاسر .

فاخر

نشوه

طبعک حزنه رغماً یلیم
نه ایچون اولدی دل آزادۀ غم
اوجوشور ناله که روحده
نشودلر .. سینۀ بحر وحده
ایدیور عکس بدایع اشیا
اشک لرزانۀ چشمک ؛ کویا
ممکس قلبه بر یکمش اسرار
لون کسوف خفادن بیقمش
سطح مرات صفایه جیقمش
دون زبون غم هیران ایدی روح
باق ، بوکون نشئه ، سرور ایتدی سnoch
نورنو بر تو بهیم ، که بوکون
بی ابریز فیوض ایتدی بوتون

اکینلی : عمر عزیز

نگاه تشجیع ..

یوریوردم ، شکسته قسوت ،
مزدحم سیده سنده ، بر نفرت ،
اویوک جاده ک : مشاق حیات ،
بیگ تجلیله ، چهرۀ بشرک
چین کریشنه درین کدرک
چو کدیر بر بویله هر کون ، هر ساعت
طل حرماتی ؛ محاط ملال ،
اویله قالمشکی آه باق بردن ،
مشی نازیله ، تدریوب یوروین
پایلو نکلدن نگاه شاقله
دو کیبک روحه نور شارقله
یار چالاندی کثیف اوا بر کلال .

احق

ارتقا

شاعرک نه دیمک ایستدیکنی
آکلیور میسکر ؟

آثار مشهوره

ک زلریکیز

بعضاً بر شراره کی پارلایه رق ، یانه رق ..
بعضاً دورغون بر دکر کی ماویلیکی
قویولا شه رق .. بعضاً اویور کی یاریم
قابله رق بی ایدیا سزد بر بایدن کوزلریکیز ...
کوجوک بر قیلمد ایشله ، بر قیریلدیشله ،
بر حذدن زیاده آجیلایشله ، دها تقلید
اولونه مار حرکتلره سریت و واضح افادۀ
مرام ایدن کوزلریکیز ... اوقدر سخاوی
و جاذبه کی کوزلریکیز که ابدیت منکشمه لری
صانلییر و اونلرک روح کبودینه صوت روحیم

هر لحظه تعبد ایدر . بعضاً بن سزک زمین
آلکنزی صیقه رق سوداوی بر خروش حسیات
ایله حکایه عشقی آکلانیرکن اوماوی
کوزلر ، خایر ، اوماوی کنج قیزلر ...
ممنوانه بن اونلرک بوشوخلغنده بوتون
بر تازۀ قیز کوزلکی بولورم ؛ اونلری اویک
ایچون متبسمانه دوداقلری اوزاتیرم ، بردن
اونلرک تکرک ، ماوی یورمکر ندۀ کندیمک
شکل منعکسی کورورم : باق- دیرلر- بزی
اوقدر سوزده که دایما قلبه زده سک ...
و مستهزیه کولوشه رک قیریشیلر ...
اویوخ سزک کوزلریکیز بر معمار ...
بعضاً اویله غضب آلود انعطافلری اولورکه
قارشیلر ندۀ تیتیرم ؛ بعضاً اوقدر حایم
وسودا پرور قیشیلر که روح بوتون سعادت
کسیلیر ؛ گاه اویله درین بر اشتراق ایچنده
ساکتانه دورورلرک : نه در- دیرم- عجیانه
دوشونویورلر ؟

اویوخ ، بوکوزلریکیز ... آکلا-
شیلیمورکه ...
یا اویورکن ؛ قیورق قرال کیریکلریکیز
قوجاقلشه رق اوماوی کنج قیزلرک اوستی
نرم و رقیق بر پوشیده بیاض ایله اورتدیک
زمان نه قدر نظر نواز بر کوزلرک قازانیرلر ؛
آرتق اونلری ، بی کورمه کوری ایچین
حریرانه تماشا به دلارم ؛ نا کاهان بلکه خار
ومذهب بر صفحۀ رؤیایه ایزمه نه رک قیلمدا-
نیرلر ... اوزمان اونلری اورؤیادن
قیصاقریم . یاواش و قیصاق بوسله اونلره
قیصیلدارم : بن سزه اوقدر مالکم که -
دیرم - سز اوقدر بنسکر که بالانچی رؤیایر
دکل خائن حقیقتلر بیله سزی بدن غضب
ایده من . اوقدر یالکیز بزم ، اوقدر اشترا-
کنز بنسکر که ...

صباحین سز او یاندیکیز زمان بوتون
وجودیکیز شکستکارانه باغیشیر : او ...
بو آدم بزی هیچ سیو یور ، بوتون کیجه
کوزلریکیزله ... سز یاری سرور ویاری
کدرله ملکانه کولومسکرکن ماوی کوزلریکیز
یوقازیدن بکا متشکرانه سلام و برلر ...
معذور کوروکیز ، نه پاییم ، آلمه دکل ؛
بعضاً بر شراره کی پارلایه رق ، یانه رق ..
بعضاً دورغون بر دکر کی ماویلیکی
قویولا شه رق .. بعضاً اویور کی یاریم
قابله رق بی سزه ایدیا ربط ایدن اوبایقین
کوزلریکیزدر ، اوماوی کوزلریکیز ...
اوقدر سخاوی و جاذبه کی کوزلریکیز که ابدیت
منکشمه لری صانلییر و اونلرک روح کبودینه
صفوت روح هر لحظه تعبد ایدر ...

ساهر

بغیر حق بزی اشتغال شخصیاتله اتهام
ایدیورسکر ؛ سز یالکیز سولیدکلر من قدر
دکلیشکر . سز بر سطر اولکی سوزیکزی ایکنچی
سطرده نقض ایده جک قدر دقتسر ایشسکر .
«تدقیقات ادبیه» دن بحث ایتدیکه ، محرردن
سوز کجیکه اولدیکیز اطوار غریبه ندن ؟
محمد جلال بک بوکون صافلامش دکلدور .
اعتراض ایده جک بر شیکیز وارسه یورکک زده
درد قالمسون ، سولیک ؛ البته جوابسز
قالمازسکر .
برده آثار منتشره یه ایده جک اعتراض
— غزته لساندن اولدیکه ، یعنی بر امضا تحتند
بولدیکه — طابع و ناشره دکل و ژره ، صاحب
امضایه ، صاحب اثر در . بونی دما کلامقندن
فرسخ فرسخ کربده ، اشاعیده قالمشسکر .

«ملکیت ادبیه» دن ده بحث سیوریه حق
ایمش . بیورلسون . بوکا دیه کجیز یوقدر .
یالکیز دیدکارمزی تحریف ایزمه رک نظر
دقت اوکنده بولندورمکزی اخطاره حق
و صلاحیتیز واردور .

علمی بک انفسیه : — عیناً درج ایتدیکیز
«مروت اسلامی» عنوانی اثرکزه ترقی
غزته سی طرفقندن اعتراض ایدلشدر . جواب
ویرمک باطلع ذات عالیه یه عائدور .

ادبیات

آثار منظومه

یکی بکلر

— ۳ —

لا قیردی سولیمز اصلا ؟ امان افتمد ! سز ،
سوزر سلامی الک ایچمه طور دنتله ،